

Interpellationssvar

Dnr 24KS155-2
2024-05-23

Kommunfullmäktige

Svar på Interpellation från Sverigedemokraterna (SD) - Anhörigcenter

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 25 mars 2024, väckte Marianne Larsson följande interpellation.

”Sedan många år driver Gävle kommun den mycket betydelsefulla verksamheten Anhörigcenter. Detta är en mötesplats för de anhöriga som stödjer, hjälper eller vårdar en närstående som lider av psykisk- och eller somatisk sjukdom. Att lida av psykisk- och eller somatisk sjukdom, är inte bara en kris, begränsning eller livspåverkande för den drabbade, utan även för de anhöriga som står på sidan av. För dem, som står på sidan av, som med all sin kärlek och omtanke inte vill annat än att finnas där och stötta, innebär detta många gånger en kraftig psykisk påfrestning.

Inom stödverksamheter så som Anhörigcenter, kan anhöriga erhålla kunskap, samtala, byta erfarenheter och stödja varandra. Utan en välfungerande anhörigomsorg, kan de anhöriga fara väldigt illa. De riskerar helt enkelt att köra slut på sig själva, och bli sjuka själva. Att få komma till Anhörigcenter, prata och få stöd av andra som är i samma situation, kan vara räddningen och förebygga ohälsa, ensamhet och isolering. Ofta förknippas anhörigskapet till vuxna individer, men det finns även barn och ungdomar som utför omsorgsinsatser och de påverkas på andra sätt av sitt anhörigskap.

Den politiska majoriteten i Gävle har fattat beslut om olika besparingskrav inom omvårdnadsnämnden. Målet är bland annat att spara in 3,8 miljoner kronor på anhörigtöd, träffpunkter och volontärsamordning. Vi sverigedemokrater ser att det finns en överhängande risk att Anhörigcenter i Gävle kommer att påverkas mycket negativt av detta.

Mot bakgrund av ovanstående önskar jag ställa följande frågor till ansvarigt kommunalråd/ordförande:

1. Vid en framtida neddragning/nedstängning av Anhörigcentrets verksamhet, vilka alternativ ämnar det politiska styret erbjuda de anhöriga som är beroende av anhörigstöd?
2. Vid en framtida neddragning/nedstängning av Anhörigcentrets verksamhet, hur avser det politiska styret säkerställa att grundläggande rättigheter, utifrån principerna i barnkonventionen, efterlevs när den anhörige är ett barn/ungdom?
3. Hur resonerar den politiska majoriteten kring riskerna med en minskad stödverksamhet för anhöriga?
4. Hur försvarar den politiska majoriteten dessa besparingar på förebyggande verksamheter inom kommunen, som i längden kan komma att innebära större kostnader för samhället?
5. Avser styret att återställa anhörigcentret när ekonomin har kommit i balans? I så fall, vad är tidplanen?
6. Hur anser det politiska styret, att en minskning av anhörigcentret stämmer överens med Gävle kommuns mål om att vara en äldrevänlig kommun?"

Eva Älander (S), Omvårdnadsnämndens ordförande fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

1. Vid en framtida neddragning/nedstängning av Anhörigcentrets verksamhet, vilka alternativ ämnar det politiska styret erbjuda de anhöriga som är beroende av anhörigstöd?

Anhörigcenter ger omsorg och stöd i vardagen åt medborgare över 18 år och bedriver en för kommunen viktig verksamhet. Under 2023 genomfördes över 2300 stödsamtal via telefon och besök och det var 740 deltagare på de stödgrupper som genomförs tillsammans med samarbetsföreningarna.

Den beslutade besparingen innebär förändringar i delar av Anhörigcenters verksamhet, exempelvis försvinner möjligheten till dropin-besök, man förändrar sättet att arbeta med kommunikation gentemot målgruppen något och den uppsökande verksamheten minskas. De här förändringarna har redan genomförts. Det finns idag inga beslut eller planer på någon ytterligare neddragning eller nedstängning av Anhörigcenters verksamhet.

Framåtsyftande finns det en plan för en sammanslagning av kommunens anhörigstöd och familjestöd. Detta gör vi i syfte att stärka anhörigstödet och där tydligt kunna erbjuda stöd till personer 0–100 år. Det ger bättre möjligheter till kompetensutveckling och gör att vi kan bredda paletten av stöd. Vi ser även möjligheter att med hjälp av statsbidrag utveckla stödet inom flera områden, däribland finns det förslag om att utveckla

anhörigkoordinatorer, utveckla stöd till de som är anhöriga till personer som finns i kriminell miljö med mera.

2. Vid en framtida neddragning/nedstängning av Anhörigcentrets verksamhet, hur avser det politiska styret säkerställa att grundläggande rättigheter, utifrån principerna i barnkonventionen, efterlevs när den anhörige är ett barn/ungdom?

Den beslutade besparingen innebär förändringar i delar av Anhörigcenters verksamhet, exempelvis försvinner möjligheten till dropin-besök, man förändrar sättet att arbeta med kommunikation gentemot målgruppen något och den uppsökande verksamheten minskas. De här förändringarna har redan genomförts. Det finns idag inga beslut eller planer på någon ytterligare neddragning eller nedstängning av Anhörigcenters verksamhet.

3. Hur resonerar den politiska majoriteten kring riskerna med en minskad stödverksamhet för anhöriga?

Anhörigstöd är mycket viktigt för att de anhöriga ska orka med sin vardag. Det är därför som vi, även i ett mycket svårt ekonomiskt läge, väljer att fortsatt prioritera Anhörigcenters stödsamtal och anhöriggrupper. Det förslag som arbetades fram inför nämndens beslut bevarar det mesta, om än i mindre omfattning. En risk för överspillandeeffekter finns av beslutet, kring detta går det bara att göra antaganden. På det sätt som beslutet har genomförts, där man fortsatt prioriterat de insatser som är viktigast för målgruppen och hur det fortsatt ska vara möjligt att utföra dessa även med minskade resurser, så kommer riskerna för överspillandeeffekter dock bli så låga som möjligt.

4. Hur försvarar den politiska majoriteten dessa besparingar på förebyggande verksamheter inom kommunen, som i längden kan komma att innebära större kostnader för samhället?

I arbetet med att ta fram besparingar inom Omvårdnadsnämndens område har det varit tydligt att det funnits väldigt få (eller inga) åtgärder att föreslå som inte påverkar kunder, brukare eller medarbetare på något sätt. Många aspekter har vägts ihop inför och i besparingsbesluten och en sådan är bedömningen av vilka besparingar som är möjliga att genomföra och hur vi kan begränsa den påverkan som kan uppstå i och med besparingen.

5. Avser styret att återställa anhörigcentret när ekonomin har kommit i balans? I så fall, vad är tidplanen?

Som jag berört tidigare i svaret så finns det tankar om en sammanslagning av kommunens anhörigstöd och familjestöd i syfte att stärka anhörigstödet. Valfördsnämnderna kommer att ge sådana uppdrag i samband med besluten om delårsrapport. Framöver så kommer hela den kommunala organisationen att behöva ha i beaktande hur man ska möta kraven i den nya Socialtjänstlagen, där allt talar för att förebyggande och främjande perspektiv kommer vara centrala. Anhörigperspektivet kommer att vara en viktig del i det utvecklingsarbetet.

6. Hur anser det politiska styret, att en minskning av anhörigcentret stämmer överens med Gävle kommuns mål om att vara en äldrevänlig kommun?

Gävle kommun arbetar fortsatt med handlingsplanen för äldrevänlig kommun och det målet finns kvar och är viktigt för oss i "Samling för Gävle". Det är viktigt för oss att Anhörigcenters stödsamtal och anhöriggrupper fortsatt finns kvar. Det förslag som arbetades fram inför nämndens beslut bevarar det mesta, om än i mindre omfattning. Det finns idag inga beslut eller planer på ytterligare neddragning eller nedstängning av Anhörigcenters verksamhet.

Härmed anser jag interpellationen besvarad.

Eva Älander (S)

Ordförande för Omvårdnadsnämnden